

KRAJOWA IZBA KOMUNIKACJI ETHERNETOWEJ

ul. Lindleya 16

02-013 Warszawa

Tel. + 48 22 29 28 700, Fax +48 22 29 28 701

e-mail: biuro@kike.pl, grap@kike.pl, <http://www.kike.pl>

KRS 0000316678, REGON: 141637224, NIP 9512270210

Warszawa, dnia 06 grudnia 2016 roku

ID KIKE: GRAP – 755/16

Sz. P. Piotr Woźny

Podsekretarz Stanu

w Ministerstwie Cyfryzacji

ul. Królewska 27

00-060 Warszawa

Dotyczy: uwag/propozycji do wykorzystania w pracach przy przeglądzie zasad prowadzenia inwentaryzacji Prezesa UKE.

Szanowny Panie Ministrze,

W nawiązaniu do przesłanej w dniu 30 listopada 2016 r. do Krajowej Izby Komunikacji Ethernetowej (KIKE) wiadomości w zakresie zgłaszania uwag/propozycji do wykorzystania w pracach przy przeglądzie zasad prowadzenia inwentaryzacji Prezesa Urzędu Komunikacji Elektronicznej (UKE), poniżej przedstawiamy uwagi/propozycje KIKE w przedmiotowej sprawie:

1. Problemy z obecną wersją SIIS

1.1. Bazowanie na danych adresowych i jakość danych

Obecny SIIS wymaga wprowadzania danych w postaci punktów adresowych określanych przez adres (zgodny z Terryt) oraz opcjonalne współrzędnych geograficznych. Praktycznie każdy PT posiada dokumentację swojej sieci najczęściej opartą na paszportyzacji sieci lub dokumentację (mapy) przygotowaną na potrzeby budowy sieci. Dokumentacja ta nie zawiera danych adresowych potencjalnych klientów. Jedynym momentem, w którym PT może uzyskać pewne dane adresowe jest podpisanie umowy z klientem lub wykonanie przyłącza budynku. Tymczasem SIIS wymaga określenia zasięgu sieci nie tylko bazując na bazach danych

w naturalny sposób tworzonych w trakcie podstawowej działalności operatorów. PT w celu raportowania SIIS są zmuszani do sztucznego tworzenia własnych baz adresowych zasięgów i ich przekazywania do UKE. W wielu przypadkach odbywa się to przez ręczną inwentaryzację w terenie - pojawia się potencjalny błąd człowieka, czyli możliwość ominięcia niektórych budynków lub możliwość bardzo subiektywnej oceny zasięgu.

Niektórzy przedsiębiorcy stosują systemy informatyczne, które automatycznie przetwarzają zasięg na podstawie systemów paszportyzacji sieci lub podobnych do listy punktów adresowych. W takim przypadku jakość danych zależy od stosowanych przez przedsiębiorcę baz adresowych. Mogą to być bazy CODGIK, NOBC, baza referencyjna publikowana przez UKE lub inne zakupione przez PT bazy. Oczywiście jest, że każda baza danych adresowych bez względu na źródło będzie zawsze nieaktualna. Ilość dostępnych baz stosowanych przez PT i różnice pomiędzy nimi są jedną z przyczyn błędów przy analizie danych - w szczególności powstają białe plamy w miejscach w których ich nie ma. Warto zauważyć, że baza referencyjna publikowana przez UKE na niektórych obszarach nie zawiera nawet do 0,5% punktów adresowych na których PT świadczą usługi.

Dodatkowo baza, w wersji z lutego 2016 nie zawiera współrzędnych geograficznych dla 760 tys. budynków, przez co nie może być zastosowana w systemach automatycznie określających zasięg na podstawie paszportu sieci.

Brak poprawnych, zawierających kompletne dane baz adresowych jest jedną z głównych przyczyn problemów z SIIS a tym samym przyczyną błędów w analizach wykonywanych przez UKE

1.2. Brak spójnych wytycznych określania zasięgów

Rozporządzenie regulujące obowiązek raportowania infrastruktury nie zawiera żadnych wytycznych dotyczących określania, których klientów należy uznać za będących w zasięgu sieci, przez co każdy PT musi przyjąć własne zasady określania zasięgu.

Analiza w różny sposób tworzonych danych powoduje powstawanie błędów, których rozmiar niemożliwy jest do oszacowania.

1.3. Sprzężenie zwrotne

SIIS ogranicza się do jednokierunkowego przekazania danych przez PT do UKE, które następnie poddaje się obróbce i analizie. Przedsiębiorcy, w szczególności małe firmy nie mają możliwości weryfikacji w jaki sposób dane są przetwarzane filtrowane, a następnie możliwości zgłoszenia poprawek.

Oczywistym jest, że nie ma możliwości, aby zarówno UKE jak i PT bazowali na idealnych bazach adresowych, tym bardziej dziwi brak możliwości poprawiania danych. W 2016 roku zostały opublikowane przetworzone dane i w ramach konsultacji przedsiębiorcy mieli możliwość skorygowania danych. Niestety wobec firm, które zdecydowały się na korektę prowadzi się postępowania mające na celu ukaranie ich chyba tylko za niedokładność dostępnych baz adresowych - również tych posiadanych przez urząd. Spowoduje to w przyszłości dużą niechęć przedsiębiorców do udziału w przyszłych konsultacjach a tym samym spowoduje efekt odwrotny do zamierzonego - dane kiepskiej jakości będą przekazywane w określonych rozporządzeniem terminach, ale PT nie będą zainteresowani stałym poprawianiem ich jakości.

1.4. Niskiej jakości narzędzia

UKE udostępnia narzędzia wspomagające raportowanie, jednak pracują one w zupełności w oderwaniu od systemów na jakich pracują PT. Narzędzia te zostały przygotowane w dużej mierze do ręcznego wprowadzania danych z możliwością importu lub eksportu poprzez pliki CSV. Narzędzia te są mało skalowalne, powolne, wymagają od PT i tak przygotowania własnych systemów informatycznych, które wygenerują dane. O ile w ostatnich latach nastąpiła poprawa ich jakości to i tak nie została zmieniona koncepcja wprowadzania danych w formie zbliżonej do arkusza kalkulacyjnego. Podstawowym problemem tych narzędzi jest brak możliwości prezentacji danych w formie graficznej, czyli takiej w której w łatwy sposób można zauważyć błędy i je poprawić. Przeglądanie wielu tysięcy rekordów arkusza nie sprzyja znalezieniu błędów co w oczywisty sposób przekłada się na jakość przekazywanych danych (nie chodzi o prezentację graficzną, która jest publikowana przez UKE po pewnym czasie od złożenia raportów przez PT, ale bieżący podgląd graficzny podczas wprowadzania danych lub wprowadzanie od razu w formie graficznej).

Powyższe problemy są naszym zdaniem głównymi przyczynami błędów. Drobne poprawianie SIIS nie da obecnie odpowiedniego efektu w postaci istotnej poprawy jakości danych. Jedynym wyjściem jest w perspektywie kilku lat gruntowne przebudowanie systemu SIIS i bazowanie na danych które PT posiadają bez zmuszania ich do sztucznego produkowania informacji, które nie są im potrzebne do bieżącej działalności (bazy zasięgów bazujące na danych adresowych). Sam system SIIS mamy wrażenie został stworzony bazując na koncepcji punktów adresowych i wirtualnych powiązań między nimi, które są nieadekwatne do realnych przebiegów inwestycji liniowych. Przyjęty przez UKE system sprawdzać się może co najwyżej dla raportowania abonentów dostępu radiowego, choć i tutaj od lat mówi się o niespójności danych dot. faktycznego miejsca świadczenia usługi (gł. przez operatorów komórkowych) i raportowanego w ramach SIIS adresu. Równocześnie na polskim rynku funkcjonuje kilka tysięcy mniejszych firm, których głos nie był brany pod uwagę przy tworzeniu SIIS, a które dysponują potrzebami i rozwiązaniami charakterystycznymi dla segmentu MŚP. Wyciągnięcie wniosków i analiza wad obecnego systemu oraz wprowadzenie swojego rodzaju rewolucji jest naszym zdaniem konieczne. Prezentujemy poniżej kilka propozycji zmian w SIIS.

2. Propozycje

2.1. Paszportyzacja sieci

Jednym z proponowanych przez nas rozwiązań jest przekazywanie zamiast dotychczasowych danych paszportu sieci. Takie informacje pozwoliłyby UKE na wykonanie analiz w/g spójnych kryteriów, takich samych dla wszystkich PT, np.: określanie zasięgu mogłoby się odbywać na podstawie określonej odległości od infrastruktury, lub faktu występowania infrastruktury na danej działce lub sąsiedniej. Informacje dotyczące szczegółowego umieszczenia infrastruktury telekomunikacyjnej pozwoliłyby też na uniknięcie dublowania infrastruktury (w wyniku interwencji publicznej) oraz dokładniejsze oszacowanie kosztów budowy sieci na określonych terenach, a tym samym na lepsze planowanie i wykorzystanie środków unijnych.

Paszportyzacja jest również sporym wyzwaniem, nie wszyscy PT posiadają odpowiednie dane w formie cyfrowej, dlatego wprowadzenie tego typu rewolucji musiałoby się odbyć

w procesie zaplanowanym na okres ok. 2 lat od daty udostępnienia operatorom z segmentu MSP odpowiednich narzędzi. Należy zakładać, iż powszechność raportowania opartego na paszportyzacji wymagać będzie przeniesienia danych części firm do nowych systemów i zintegrowanie ich z pozostałymi zasobami informatycznymi firm. W ocenie KIKE administracja powinna udostępnić podstawowe oprogramowanie do wykonywania paszportyzacji małych sieci podobnie, jak ma to miejsce obecnie (np. Generator, czy strona www - zaś w przypadku ZUS - u - Płatnik). Oczywiście dobrze określony zakres oraz format wymiany danych sprzyjać będzie rozwojowi rozwiązań własnych oraz komercyjnych. Jednak w przypadku najmniejszych firm, tylko udostępnienie narzędzia spowoduje, iż w proces inwentaryzacji będzie można efektywnie włączyć wszystkich PT i zapewnić maksymalną liczbę raportów, zgodnych z wymaganiami "SIIS 201x".

2.2. Informacje w formie graficznej

Jako formę graficzną rozumiemy wrysowane na mapie cyfrowej wielokąty (w systemach GIS: poligony) wraz z przypisanymi danymi dotyczącymi możliwych usług i ich parametrów, oraz wrysowane na mapie cyfrowej punkty (np.: węzły) z przypisanymi określonymi parametrami.

Wielu przedsiębiorców określa zasięg swojej sieci w formie graficznej rysując go w oprogramowaniu do paszportyzacji lub innych systemach GIS.

Czasami zasięg generowany jest automatycznie na podstawie paszportu sieci.

Prezentacja graficzna pozwala na jednoznaczne określenie obszaru sieci bez względu na to jakiej jakości są dane adresowe które posiada PT oraz Urząd.

Oczywiście aby uniknąć nieporozumień należałoby określić spójne zasady w/g których PT powinni określać swój zasięg.

Dane byłyby przekazywane poprzez systemy GIS lub paszportyzacji, które posiadają znormalizowane interfejsy programowe pozwalające na aktualizację i pobieranie danych.

2.3. Współpraca

Konieczne naszym zdaniem jest uregulowane rozporządzeniem sprzężenia zwrotnego pozwalającego przedsiębiorcy korygować wprowadzone dane. Obecne rozporządzenie wymaga składania raportów SIIS do końca marca każdego roku w/g stanu na ostatni dzień poprzedniego roku. W wariantcie corocznego lub śródrocznego (ciągłego) raportowania, przedsiębiorcy powinni mieć możliwość weryfikacji i wizualizacji raportów po ich przetworzeniu przez UKE.

Rozwiązanie to umożliwiłoby PT wprowadzenie poprawek, zgłoszenia uwag, w szczególności, jeżeli część danych zostałaby przefiltrowana przez UKE lub uznana za nieprawidłowe z różnych względów. Dialog przyczyniłby się do stałej poprawy jakości przekazywanych danych.

Nowy system SIIS mógłby również stać się platformą pozwalającą na współpracę między operatorami. Mógłby udostępniać innym operatorom informacje o węzłach czy możliwych usługach na rynku hurtowym dzięki czemu w interesie operatorów byłoby stałe doskonalenie jakości danych i udostępnianie większej ilości informacji.

2.4. Narzędzia

UKE powinno udostępnić PT narzędzia pozwalające na prezentację graficzną wprowadzanych danych. Istnieją na rynku darmowe systemy GIS (np.: QGIS) będące tak naprawdę potężnymi narzędziami porównywalnymi możliwościami z dużymi systemami komercyjnymi, można je dostosować dla potrzeb SIIS. Firmy posiadające systemy paszportyzacji mogłyby w łatwy sposób wyeksportować dane do SIIS bezpośrednio (system paszportyzacji to w zasadzie wyspecjalizowany system GIS). Firmy nie posiadające takich systemów mogłyby przy pomocy darmowych narzędzi graficznych rozpocząć cyfryzację dokumentacji swojej sieci, rozpoczynając od wprowadzenia niezbędnego minimum wymaganego przez SIIS, stale doskonaląc jakość i dokładność informacji.

Wykorzystanie istniejących (w tym darmowych) systemów GIS wymagałoby opracowania jednak przez UKE odpowiednich wtyczek (plugins), które zagwarantowałyby zarówno właściwy sposób przetwarzania danych, jak i ich eksport do SIIS.

Alternatywą wydaje się być ogłoszenie przetargu na oprogramowanie lub systemy on-line przynajmniej w okresie 2-3 letniego okresu migracji na nowe rozwiązania. W tym zakresie na rynku jest dostępnych wiele produktów. Stąd przetarg może skrócić czas na udostępnienie odpowiednich narzędzi zarówno operatorom, jak i UKE.

KIKE pozostaje w gotowości do kontynuacji prac nad nową wersją SIIS'a i analizą modeli sieci wykorzystywanych przez PT, ze szczególnym uwzględnieniem ISP. Zadanie to wydaje się wskazane również w kontekście dyskusji o modelach sieci zaprojektowanych przez UKE/IŁ na potrzeby naborów POPC 1.1. W naszej ocenie rzeczywistość inwestycyjna PT jest znacznie bogatsza topologicznie, niż zakładają to niektóre opracowania UKE. Fakt ten nie może jednak dziwić, jeśli podstawą analiz są przede wszystkim PA połączone wirtualnie w Excelu.

Z poważaniem,

Wojciech Rakoniewski

Piotr Marciniak

Ekspert KIKE

Prezes KIKE

Grupa Robocza ds.
Administracji Publicznej KIKE

Grupa Robocza ds.
Administracji Publicznej KIKE